

ikke vil og ikke kan ssee, men der er en ganske anden Ting, som gjør sig gjældende ligeoverfor denne Lov, og det er Godseierens egen Interesse. Tager vi § 14 bort — jeg troer, at vi kunne anfsee det for ubet, at denne Paragraph vil falde bort — og denne Lov staaer her med en Evangeret, saaledes at Gaarden ubetinget kommer til Salg, naar Jorddroten ikke kan blive enig med Fæsteren eller hans Efterladte, saa ligger der i denne Lovs Tilværelse en Dvsfordring for Jorddroten til at see at komme overeens med Fæsteren om et frivilligt Salg, for derved at føre sig Bestemmelserne i Loven af 19de Februar 1861, om at erhverve Jord til fri Disposition som gammel Hovedgaardsjord, til Nytte. Det maa ikke lades ude af Sigte, at Bestemmelserne i Loven af 19de Februar 1861 ville gjøre sig ganske anderledes gjældende for Jorddroternes Interesse, naar denne Lov kommer ud, end tidligere har været Tilfældet, og denne Interesse hos Jorddroten vil være en meget væsentlig Ansig til, at man ikke behøver at frygte for slige Omgange, som det ærede Medlem lod til at nære Ungsteltighed for. Hidtil stillede Eagen sig noget anderledes, thi naar Jorddroten ikke vilde følge, var han ikke nødt dertil; han beholdt sit Fæstegods paa samme Maade, som han hidtil havde haft det, men naar denne Lov er bleven til, har han ingen Sikkerhed for at beholde sin Jord, og han vil altsaa søge at gjøre sig de Fordele, som Loven af 19de Februar 1861 byder ham, saa store som muligt. Han vil da fra sin Side søge at befordre Selveiendom saa stærkt som muligt, og det beror da kun paa, om hans Interesse nogenlunde kan harmonere med Fæsterens Interesse. Det kan være, at denne paa Grund af den Godtgjorelse, der i denne Lov tilsiges ham ved et muligt Salg, siger: Nei, jeg vil ikke indlade mig paa nogen godvillig Oveenskomst, men jeg foretrækker at vente til Auctionen. Dette vil ganske væsentlig forebygge Misbrug af de Bestemmelser, der kunne ligge i § 9, hvis den skulde blive vedtagen; men jeg har allerede udtalt og skal gjerne endnu engang udtale, at jeg for min Person ikke sætter Pris paa § 9, jeg skal endda tilføie, at jeg sætter saa-

meget mindre Pris paa den, fordi vi ifølge vor hele Udvikling her i Landet ere komne ind i en Retning, der gaar ganske den modsatte Vej af den, hvortil man er kommen i England. Der er man kommen til en Udvikling, hvorved Forpagtningforholdet har høiet Jordreidommiens Verdi; men her ere vi komne ind i den modsatte Retning, idet man er kommen til at føre Alt hen paa at fremme Selveiendom. Noget, der er fuldkommen i Oveensstemmelse med den demokratiske Grundtanke, der gaar igjennem hele vor Forfatsning. Det vilde i mine Dine være saare misligt og meget uforstandigt, om Godseierne eller Jorddroterne vilde med denne Lov i Haanden, naar den kom ud med § 9, søge at tilvebringe en stor Mængde mindre Forpagtergaarde derved, at de vilde forlokke Fæsterne til at gaar ind paa et fornyet Fæste, for pmsider at faae Naadighed til at overdrage disse Gaarde paa korte Forpagtninger, thi da vilde man meget snart komme til at høre Tale om en ny Evangelow. Saaledes som hele Udviklingen her har stillet sig, fører den ubetinget til, at Overdragelse til Selveiendom, maaskee til en anden Bruger, er det Naturlige for os, men den fører aldrig til, at store Godscomplexer nu skulde kunne samle sig paany og give Leilighed til korte Forpagtninger paa store Jordstrækninger, som vare deelte i smaa Gaarde. Hele vor Udvikling siden 1848 strider derimod. Jeg vilde anfsee en Tilstand, resulterende ud af Bestemmelserne i § 9, saaledes som de Herrer lade til at frygte den, for i høieste Grad ueheldig; men jeg nærer heller ikke den mindste Frygt for, at en saadan Tilstand kan komme. Kom den, er det min Ovebevisning, at den kun vilde føre til, at man vilde sige: Her er en Bestemmelse nødvendig for at indfrænte et Misforhold, der har dannet sig ifølge denne Lov. Jeg seer derfor ikke, ugerne, at § 9 tages bort, fordi derved al Frygt for slige unaturlige Forhold i Fremtiden fjernes.

Winther: Jeg skal ikke yttre mig om nogle Bemærkninger, der bleve fremsatte af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Fredertsen). Jeg troer, at vi gjerne